

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., a JUDr. Zory Šmolkové ve věci

žalobce: **KONREO, v. o. s.**
sídlem Dobrovského 1310/64, 602 00 Brno
insolvenčního správce FAU s. r. o.
sídlem Pekařská 1639/79a, 747 05 Opava
zastoupeného advokátem JUDr. Alfrédem Šrámkem
sídlem Českobratrská 1403/2, 702 00 Ostrava

proti
žalovanému: **Generální ředitelství cel**
sídlem Budějovická 1387/7, 140 96 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 3. 2017 č. j. 539-4/2017-900000-302,
ve věci zrušení povolení k provozování daňového skladu,

takto:

- I. Rozhodnutí Generálního ředitelství cel ze dne 27. 3. 2017 č. j. 539-4/2017-900000-302
se **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 19 456 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce JUDr. Alfréda Šrámka, advokáta se sídlem Českobratrská 1403/2, 702 00 Ostrava.

Odůvodnění:

A.

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto odvolání FAU s. r. o. a potvrzeno rozhodnutí Celního úřadu pro Moravskoslezský kraj ze dne 12. 10. 2016 č. j. 116908-9/2016-570000-11, kterým bylo z moci úřední zrušeno FAU s. r. o. povolení k provozování daňového skladu pro ztrátu bezdlužnosti a pro ekonomickou nestabilitu. Ztráta bezdlužnosti je dovozována z existence rozhodnutí uvedených dále v odst. 5. a 6. tohoto odůvodnění. Ekonomická nestabilita je dovozována z neschopnosti FAU s. r. o. zaplatit tyto dluhy ihned.
2. Žalobce namítá, že FAU s. r. o. přestala být bezdlužou a stala se ekonomicky nestabilní jen pro existenci zajišťovacích příkazů Specializovaného finančního úřadu ze dne 23. 9. 2016 a Celního úřadu pro Moravskoslezský kraj ze dnů 23. 9. 2016 a 30. 9. 2016, které byly ihned po jejich vydání exekuvány. Všechny tyto zajišťovací příkazy však byly v soudním přezkumu shledány nezákonnými.
3. Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby. Zastává názor, že v řízení o zrušení povolení k provozování daňového skladu nelze zohlednit argumentaci, že provozovatel daňového skladu přestal splňovat podmínky pro provozování daňového skladu jen pro nezákonnost jednání orgánů finanční a celní správy v jiných řízeních. Samotné neplnění těchto podmínek žalobce nerozporuje. Navíc ke dni vydání napadeného rozhodnutí nebylo žádné z žalobcem namítaných rozhodnutí zrušeno, žalobcem uváděná rozhodnutí tak byla v době rozhodování žalovaného nadána presumpcí správnosti.

B.

4. Soudu je z jeho činnosti, zejména ze spisů zdejšího soudu sp. zn. 22 Af 8/2017 a sp. zn. 22 Af 9/2017, dále známo, že FAU s. r. o. byla do 23. 9. 2016 aktivním podnikatelem v obchodu s minerálními oleji. Hodnota jejího majetku dosahovala desítek miliónů Kč, její obrát dosahoval miliard Kč ročně, FAU s. r. o. měla řádně složeny záruku na zajištění provozu daňového skladu a kauci distributora pohonných hmot a sjednal i záruku u Allianz – Slovenská poisťovna a.s. přijatou celní správou ve výši 100 mil. Kč. Rozhodnutím celního úřadu ze dne 22. 9. 2015 č. j. 6626316/2015-570000-11 bylo FAU s. r. o. dokonce sníženo zajištění spotřební daně, když byla hodnocena jako finančně stabilní, řádně a včas plní své platební povinnosti, plně schopna dostát svým finančním závazkům, aktivně spolupracující s daňovými orgány.

C.

5. Soudu je dále z jeho činnosti, zejména ze spisů zdejšího soudu sp. zn. 22 Af 8/2017 a sp. zn. 22 Af 9/2017, známo, že FAU s. r. o. byla rozhodnutími Finančního úřadu pro Jihomoravský kraj ze dne 22. 4. 2015 a ze dne 7. 8. 2015 vyzvána jako ručitel k úhradě

nedoplatku na dani z přidané hodnoty za dlužníka VERAMI International Company s. r. o. v celkové výši 200 374 719,53 Kč. Odvolání proti těmto rozhodnutím byla zamítnuta rozhodnutími Odvolacího finančního ředitelství z **22. 9. 2016 a z 13. 10. 2016**.

6. Soudu je dále z jeho činnosti, zejména ze spisů zdejšího soudu sp. zn. 22 Af 8/2017 a sp. zn. 22 Af 9/2017, známo, že vůči FAU s. r. o. byly ve dnech **23. 9. 2016 a 30. 9. 2016** vydány zajišťovací příkazy Speciálního finančního úřadu a Celního úřadu pro Moravskoslezský kraj k zajištění úhrady daňových povinností v celkové výši převyšující 540 mil. Kč. Tyto zajišťovací příkazy byly vydány jako okamžitě exekuvovatelné, tj. bez jakékoli pariční lhůty. K okamžité exekuci též dne **23. 9. 2016** došlo, čímž „z minuty na minutu“ došlo k utlumení podnikatelské činnosti FAU s. r. o. a zamezení jejího přístupu k aktivům. Odvolání proti uvedeným zajišťovacím příkazům byla zamítnuta rozhodnutími Odvolacího finančního ředitelství ze dne 20. 10. 2016 a rozhodnutími Generálního ředitelství cel ze dnů 10. 11. 2016 a 12. 12. 2016. Pro úplnost je třeba dodat, že Generální ředitelství cel změnilo zajišťovací příkazy Celního úřadu pro Moravskoslezský kraj tak, že změnilo lhůtu splatnosti na tři dny, což ovšem s ohledem na proběhlou exekuci nemělo žádný efekt.

D.

7. Soudu je dále z jeho činnosti, zejména ze spisu zdejšího soudu sp. zn. 22 Af 8/2017 známo, že všechna rozhodnutí Generálního ředitelství cel a všechny zajišťovací příkazy Celního úřadu pro Moravskoslezský kraj, jak jsou tato rozhodnutí uvedena v bodě 6. tohoto odůvodnění, byla zrušena rozsudkem zdejšího soudu ze dne 22. 5. 2018 č. j. 22 Af 8/2017-113, který nabyl právní moci dnem 25. 5. 2018. Kasační stížnost proti tomuto rozsudku krajského soudu byla zamítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2019 č. j. 10 Afs 172/2018-42, který nabyl právní moci dnem 4. 4. 2019.
8. Soudu je dále z jeho činnosti, zejména ze spisu zdejšího soudu sp. zn. 22 Af 9/2017 známo, že všechna rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství a všechny zajišťovací příkazy Specializovaného finančního úřadu, jak jsou tato rozhodnutí uvedena v bodě 6. tohoto odůvodnění, byla zrušena rozsudkem zdejšího soudu ze dne 14. 6. 2017 č. j. 22 Af 9/2017-84, který nabyl právní moci dnem 10. 7. 2017. Kasační stížnost proti tomuto rozsudku krajského soudu byla zamítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2017 č. j. 4 Afs 140/2017-54, který nabyl právní moci dnem 1. 12. 2017. Ústavní stížnost proti rozsudku krajského soudu byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu ze dne 24. 10. 2017 sp. zn. IV. ÚS 2863/17.
9. Konečně, krajský soud doplnil dokazování rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 9. 5. 2019 č. j. 29 Af 102/2016-335, který nabyl právní moci dnem 12. 6. 2019. Tímto rozsudkem Krajský soud v Brně zrušil veškerá rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství uvedená v bodě 5. odůvodnění tohoto rozsudku.

E.

10. Krajský soud již o věci rozhodoval rozsudkem ze dne 17. 6. 2019 č. j. 22 Af 56/2017-77; ten byl však zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2020 č. j. 5 Afs 323/2019-27 a věc vrácena zdejšímu soudu k dalšímu řízení.

11. Ve zrušujícím rozsudku Nejvyšší správní soud závazal zdejší soud závazným právním názorem, že: „Lze shrnout, že k prolomení § 75 odst. 1 s. ř. s., tj. k jeho neuplatnění na základě přednostní aplikace mezinárodního či evropského práva či na základě jeho ústavněkonformní interpretace soudy přistoupily s obezřetností, pokud nebylo možno splnit mezinárodněprávní závazek České republiky nebo ústavní zákaz jinak. Ústavní soud připustil výjimečně prolomení § 75 odst. 1 s. ř. s. též v případě, že si to vyžadovaly spravedlnostní důvody při nápravě historické křivdy způsobené minulým nedemokratickým režimem, ve vazbě na soudní rehabilitace (viz nálezy sp. zn. I. ÚS 605/03 ze dne 2. června 2005, N 114/37 SbNU 475). Opíraje se o východiska tohoto nálezu Nejvyšší správní soud dovodil, že k novým skutečnostem je třeba přihlídnout tehdy, pokud byla kupní smlouva o převodu nemovitosti, na jejímž základě byla vyměřena daň, absolutně neplatná a občanskoprávní soud její neplatnost deklaroval až po skončení daňového řízení (rozsudek ze dne 29. dubna 2008, č. j. 2 Afs 9/2005 - 158, č. 1624/2008 Sb. NSS).

Krajský soud sice formálně z výše shrnuté judikatury (resp. z některých zde zmíněných rozhodnutí) vyšel, avšak stěžovatel zcela oprávněně namítl, že její závěry dezinterpretoval, pokud dovodil, že rozhodujícím kritériem pro případné zohlednění nových skutečností je (pouze) to, 5 Afs 323/2019 zda žalobce může dosáhnout ochrany a posouzení nových skutečností jiným způsobem. Tato podmínka se totiž uplatňuje kumulativně s tím, že nutnost výjimečně neaplikovat § 75 odst. 1 s. ř. s. vyplývá z právní normy vyšší právní síly než soudní řád správní, popřípadě z normy, která vůči němu má aplikační přednost. Jak Nejvyšší správní soud shrnul v rozsudku ze dne 12. června 2018, č. j. 9 Afs 69/2017 - 75, č. 3758/2018 Sb. NSS, na nějž se odvolával i krajský soud, pravidlo stanovené v § 75 odst. 1 s. ř. s. „je pravidlo stanovené zákonem, jímž je soud, kromě velmi specifických výjimek, vázán. Typicky půjde o situaci, kdy mu takový postup bude ukládat buď norma vyšší právní síly, nebo mající aplikační přednost.[...] V úvahu také přichází přednostní aplikace práva EU, nebo mezinárodní smlouvy, která má přednost před zákonem dle čl. 10 Ústavy [...] Zároveň je i v takových případech prolomení uvedeného pravidla zásadně podmíněno tím, že se účastníkovi jinak ochrany nedostane“ (zvýrazněno NSS). [29] Krajský soud neidentifikoval žádný mezinárodněprávní závazek České republiky, jemuž by bylo třeba dát aplikační přednost, ani přednostně použitelné ustanovení evropského práva, ani žádné zjevné pravidlo vyvěrající z ústavního pořádku, které by přímo zpochybňovalo použití § 75 odst. 1 s. ř. s. a velelo zohlednit skutečnosti, které nastaly po vydání napadeného správního rozhodnutí. Je tedy zřejmé, že nyní posuzovaný případ přímo nespadá do žádné kategorie věcí, v nichž v minulosti vyšší soudy dovodily nutnost prolomení pravidla stanoveného v § 75 odst. 1 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud se ve věci skutkově obdobné mezi týmiž účastníky řízení (kasační stížnost stěžovatele proti rozsudku krajského soudu, kterým bylo zrušeno rozhodnutí o zastavení odvolacího řízení ve věci povolení daňového skladu pro bezpředmětnost) vyjádřil v rozsudku ze dne 9. 9. 2020, č. j. 6 Afs 176/2019 - 31, v podstatě ke všem shodným námítkám stěžovatele, které uplatnil v nyní projednávané věci, neboť napadané rozsudky krajského soudu stojí v obou případech na zcela shodných argumentech. Nejvyšší správní soud neshledal v nyní projednávané věci důvod se od závěrů v citovaném rozsudku odchýlit.

Nejvyšší správní soud se v rozsudku sp. zn. 6 Afs 176/2019 rovněž podrobně zabýval i tím, zda nyní posuzovaný případ (změna skutkového stavu) není stejného druhu jako výjimky již soudy uznané, popř. zda svým charakterem a okolnostmi nemá založit další výjimku z § 75 odst. 1 s. ř. s. O to vážněji přitom bral v úvahu, že má jít o situace vskutku výjimečné a že důvody pro

nalezení nové výjimky musí být spíše intenzivnější než u výjimek již nalezených, jinak by další rozšiřování jejich „katalogu“ zpochybnilo samu výjimečnost odklonu od zákonného pravidla, resp. samu jeho ústavní konformitu (viz body 29 až 34 cit. rozsudku). Důvody pro prolomení zásady vázanosti skutkovým stavem dle § 75 odst. 1 s. ř. s. přitom neshledal.

Správný není ani argument krajského soudu, že společnost FAU nemohla požádat o nové povolení k provozování daňového skladu s ohledem na § 20 odst. 3 zákona o spotřebních daních, a tudíž pro ni nebyla jiná možnost nápravy než přihlédnout k novým skutečnostem v tomto řízení. Podle tohoto ustanovení platí, že pokud bylo povolení k provozování daňového skladu zrušeno z moci úřední, může osoba, jíž bylo toto povolení zrušeno, podat návrh na vydání povolení k provozování daňového skladu nejdříve po uplynutí 2 let od zrušení tohoto povolení. Celní úřad zrušil povolení k provozování daňového skladu rozhodnutím ze dne 12. října 2016. Odvolání proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek (§ 109 odst. 5 daňového řádu), prvostupňové rozhodnutí o zrušení povolení k provozování daňového skladu je nadále účinné a vykonatelné (§ 103 odst. 1 a 2 daňového řádu) – ke zrušení povolení k provozování daňového skladu tedy došlo okamžikem jeho oznámení společnosti FAU. Krajský soud rozhodoval až dne 17. června 2019, tedy až po uplynutí dvouleté lhůty, po které společnost FAU nemohla požádat o nové povolení k provozování daňového skladu. V této souvislosti se jeví pádnou námitka stěžovatele, že pokud by krajský soud zvažoval existenci výjimečných důvodů k prolomení § 75 odst. 1 s. ř. s. pro pozdější skutkové okolnosti, nemohl by selektivně vybírat jen některé, nýbrž by musel přihlédnout i k jiným skutkovým novotám a okolnostem, aby mohl učinit závěr, že takový postup je s to efektivně ochránit veřejná subjektivní práva žalobce. Jinak řečeno, krajský soud by se v souladu s principem plné jurisdikce musel „vžít“ do postavení správního orgánu a provést komplexní úvahu, kterou by po zrušení svého rozhodnutí na základě nových skutečností prováděl správní orgán (srov. přiměřeně bod 43 usnesení rozšířeného senátu NSS č. j. 5 As 104/2013 - 43 a bod 41 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. června 2019 č. j. 6 Afs 60/2019 - 43). V daném případě však krajský soud skutkový stav existující ke dni vydání svého rozsudku nezhodnotil komplexně, naopak si vybral pouze ty okolnosti, které dle jeho názoru činily rozhodnutí stěžovatele nezákonným.

Dále je třeba uvést, že jiná rozhodnutí krajských soudů v kauze společnosti FAU, tedy rozsudky, jimiž byly zrušeny zajišťovací příkazy a ručitelské výzvy, jsou pro posuzovanou věc irelevantní, neboť odvolací řízení se týkalo výlučně rozhodnutí o povolení k provozování daňového skladu. Zrušení tohoto povolení sice bylo jedním z následků vydání zajišťovacích příkazů a ručitelských výzev, avšak mezi těmito rozhodnutími a rozhodnutím o zrušení povolení k provozování daňového skladu již v žádném případě není dostatečně úzká vazba v kvalitě tzv. „podmiňujících, resp. řetězících se“ správních aktů. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že v projednávaném případě měl krajský soud postupovat podle § 75 odst. 1 s. ř. s. a při posouzení rozhodnutí žalovaného zohlednit pouze ty skutečnosti, které existovaly ke dni jeho vydání.

Pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že v obecné rovině krajský soud správně presumoval, že ztráta povolení k provozování daňového skladu byla jedním ze širších důsledků vydání nezákonných zajišťovacích příkazů a ručitelských výzev vůči společnosti FAU. Účelem řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu však není nastolení obecné spravedlnosti, nýbrž posouzení zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí podle pravidel stanovených zákonodárcem v konstrukci soudně správního procesu. Tak však krajský soud nepostupoval.

Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že krajský soud zatížil své rozhodnutí vadou, neboť v rozporu s § 75 odst. 1 s. ř. s. vycházel ze skutečností, které nastaly až po vydání rozhodnutí žalovaného, aniž by pro takový postup byly splněny podmínky (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. září 2008 č. j. 8 Afs 32/2008 - 59). Navíc krajský soud nové skutečnosti neposoudil komplexně, což Nejvyšší správní soud vede k závěru, že i pokud by byl dán důvod pro prolomení § 75 odst. 1 s. ř. s., nebylo by na místě žalobě vyhovět. Respektive, zrušení rozhodnutí žalovaného by i v takovém případě bylo jen formálním krokem, který by nemohl ovlivnit výsledné postavení společnosti FAU, neboť ani za současné skutkové situace by žalovaný nemohl o jejím odvolání proti rozhodnutí o povolení k provozování daňového skladu kladně rozhodnout.“

12. Uvedeným právním názorem je podepsaný soud vázán (§ 110 odst. 3 s. ř. s.), pročež žalobu jako nedůvodnou podle § 76 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
13. Polemizoval-li žalobce v podání ze dne 26. 11. 2020 s právním názorem vyjádřeným ve zrušovacím rozsudku Nejvyššího správního soudu, pak krajskému soudu – vázanému právním názorem Nejvyššího správního soudu – nepřísluší s takovým právním názorem jakkoli nesouhlasit či rozhodnout ve věci v rozporu s ním.

F.

14. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalovaný byl v řízení procesně úspěšný, avšak v řízení mu nevznikly žádné náklady přesahující jeho obvyklou úřední činnost.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** přípustné opravné prostředky. To neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu nebo uplatňuje-li stěžovatel stížní body, které napadají závěry o otázkách, k nimž se Nejvyšší správní soud v předcházejícím zrušovacím rozsudku dosud nevyjadřoval - v tom případě je možno podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Ostrava 3. prosince 2020

Mgr. Jiří Gottwald, v. r.
předseda senátu